

Wilelmo **548** ejusdem loci abbate. Hujus doni testes sunt Gotheфридus qui fuit primus abbas Fonteneti, Teobaldus presbyter de Fraxino, et Robertus miles de Sancta Columba, nepos ejusdem Gotheфриди militis.

Sub aliis tabulis. Hujus rei testes sunt de militibus Walterius conestabulus, tunc dominus Montisbarri; Nivardus frater ejus.

Sub donatione Hugonis dapiferi. Hoc donum factum est apud Bussi, presentis Widone monacho, fratre abbatis Bernardi Claravallis.

Sub donatione Gisleberti militis de Tilio. Hoc quoque laudavit Bernardus dominus Montisbarri, et soror ejus Milesendis cum viro suo Rainerio.

LEOBAUDUS DE GUINIONE et HUMBAUDUS DE RUBEMONTE donaverunt in confinio duarum villarum, Bonesen scilicet et Curcellarum, ecclesie Sancte Marie Fonteneti, de terra sua, ad excolendam eam in pratum, secundum latitudinem cujusdam prati domni Tecelini Sauri, quod est contiguum eidem terrae, facta divisione in longitudinem, usque ad alveum Branæ fluvii, etc. Hujus rei testes fuerunt, consul Grinionis Helirannus Fercannus, Gotheфридus de Sagniac, Joannes de Montebarro, Girbertus de Castellione.

BERNARDUS miles de Espiri (90) cambivit monachis Fonteneti, per manum domni Bernardi abbatis Claravallis, laudante Wilelmo filio ejus, nepote ipsius abbatis, pratum quod Brolium dicitur, etc. Unde sunt testes, Guilencus Lingonensis episcopus, etc. Hoc etiam laudavit postea Richardus supradicti Willelmi frater.

Ego STEPHANUS Heduensis episcopus, et nostra **544** ecclesie conventus, domno Bernardo abbati de Claris vallibus, locum quem vulgo Fontanetum appellant, in abbatiam construendam dedimus, etc.

GODEFRIDUS DE SAIGNIACO et HUGO filius ejus, laudante Sara ejusdem Hugonis conjugē, dederunt ecclesie Sancte Marie de Fonteneto, campum in costa alterius vallis ex parte Saigniaci, etc. Hoc donum laudavit Laura ipsius Godeфриди filia, et Helyas filius Lauræ.

545 CIII.

Conclusio primæ magnæ chartæ Fontenetensis, per diploma Stephani Eduensis episcopi, datum anno 1136 et ejus sigillo munitum.

STEPHANUS Dei gratia Eduensis episcopus dilecto sibi in Christo fratri WILLERMO abbati Fonteneti,

(90) Wilelmum de Espiri, seu de Spiriaco, S. Bernardi nepotem memoratum leges apud Herbertum, lib. II. De miraculis, cap. 37, ex quo hausit auctor Additionum Exordii magni Ordinis Cisterciensis. Non intelligo autem qua ratione hic scribatur Walterius conestabulus dominus Montisbarri, nisi matrimonio insitus est in eam familiam, ad quam jure hereditario spectabat Monsbarrus. Neque capio quorsum in eadem prima magna charta appelletur Rainardus Montisbarri castri dominus, nisi ut Walterius conestabulus, non castri ejusdem, sed burgi duntaxat cognominis dominus designetur: quem scilicet sub Rainardo castri domino (cujus erat so-

ejusque successoribus regulariter substituendis in perpetuum.

Desiderium quod ad religionis propositum et animarum salutem pertinere monstratur, auctore Deo, effectu est prosequente complendum. Quocirca, dilecte in Domino frater Willerme abbas, tuis rationabilibus postulationibus annuentes, monasterium ipsum cui Deo auctore præsidet, sub sancte Eduensis Ecclesie et nostre dignitatis tutela et protectione suscipimus, et presentis scripti patrocinio sigillique nostri impressione communimus, statuentes ut quæcunque bona seu possessiones præfatum monasterium impresentiarum possidet, tam scilicet ea quæ in chartis presentis membranæ scripta continentur et de donis nostris et de aliorum, quam quæ in futuro Deo præstante poterit adipisci, firma tibi tuisque successoribus et illibata permaneant. Decernimus ergo ut nulli liceat idem monasterium perturbare, aut ejus terras auferre, vel ablata retinere, aut temerariis vexationibus fatigare. Quod si quis scienter contra hujus nostre constitutionis paginam fecerit, nisi resipiscat, Dei et nostra auctoritate a communione eum sancte Ecclesie sequestramus, ita ut et presententi a corpore et sanguine Domini alienus existat, et in futuro divini examini ultioni subjaceat.

Ego Stephanus Eduensis Ecclesie **546** episcopus subscripsi. Ego Willermus decanus ss. Ego Galterius præcentor ss. Ego Gaufridus archidiaconus ss. Ego Signinus archidiaconus ss. Ego Girardus archidiaconus ss. Ego Gauterius dapifer et abbas Sancti Stephani ss.

Actum est hoc Eduæ anno ab Incarnatione Domini 1136, epacta xv, concurrente III, indictione quarta decima

CIV.

Gerardus Castellione, sororius Teobaudi de Saliva Hebalus comes Salci Castri.

(Ex secunda magna charta Fonteneti, num. 8.)

TEOBAUDUS DE SALIVA dedit ecclesie Sancte Marie de Fonteneto in eleemosynam quidquid habebat infra terminos Puteolifraci, etc. Hujus doni testes sunt ipse dux Hugo, in cujus presentia hoc totum factum est inter Frollesium et Ungiacum, Hugo ejusdem ducis filius, Garnerius de Sumberrun, Rainerius de Rochia, Joannes de Quintiaco, Gerardus de Castellione, qui prædicti Teobaudi fuerat sororius, Rainaldus Grancei castri dominus. Hoc

rorius) clientelari jure possederat, more illius ævi, quo divisio licet in plures cohæredes nobilium fundis, tamen toparchiæ primarium jus penes caput familiæ stabat. Cum igitur ex Joanne Eremita in vita S. Bernardi, Robertus ille ad quem est prima hujus epistola, matre natus sit, Alaydis S. Bernardi genitricis sorore, eo conjectura feror, ut natus mihi videatur hic Robertus patre Walterio conestabulo, qui ex dote conjugis, burgi Montisbarri dominus fuerit. Erat porro Walterius, non regni Franciæ, sed ducatus Burgundiæ conestabulus, qui nimirum sub ducis imperio utriusque militiæ magistrum agebat.

donum laudavit et concessit uxor sæpedicti Teobaldi, Gundrea nomine, sed in palam vocata Sybilla: unde sunt testes domnus Constantinus Ungiaci abbas, et Girardus canonicus, Robertus de Sancto Burri ejusdem domine frater, etc. Hebalus comes Salci castri, Rainerius de Frolesio, Bertalpus et Herlebalus de Granceio, Hugo de Vileflor, Haimo de Saliva, etc.

547 CV.

Hugo dux Burgundiæ, castri Grinionis dominus, uxor ejus Mathildis ducissa.

(Ex secunda magna charta Fonteneti, num. 9.)

HUGO dux Burgundiæ, laudante ducissa Mathilde uxore sua, dedit in eleemosynam ecclesie Sancte Marie de Fonteneto quidquid habebat apud Puteolifrancum. Descendebat autem idem locus de Domino Grinionis castri, cujus ipse dux erat dominus.

Hujus doni testes sunt Tecelinus archipresbyter Aiennaci, ubi et hoc actum est. Hugo Cavalegia, Bartholomæus de Sumberrun, Petrus de Escaloio major, Constantius præpositus Maveli.

CVI.

Nariodus de Montebarro; ejus filii, Gualo, Bernardus et Rainerius Fonteneti monachus.

(Ex eadem secunda magna charta, num. 25.)

NARIODUS DE MONTEBARRO dedit ecclesie Fonteneti in eleemosynam, laudantibus filiis suis Gualone et Bernardo, totam terram quam habebat a grangia Flaciaci versus Saigniacum. Sed hanc eleemosynam fecit occasione Rainerii filii sui, quem abbas Willermus ad monachandum suscepit.

548 CVII.

Godeфридus de Castellione, uxor ejus Gertrudis, filii Hugo et Nivardus.

(Ex eadem secunda magna charta, num. 40.)

GODEFRIDUS DE CASTELLIONE dedit ecclesie Fonteneti in eleemosynam omnes asentias suas in omnibus terris et nemoribus suis.

Hujus rei testes sunt, domnus Bernardus abbas Claravallis, Rainaldus Cavalegia, Wirricus de Beleun.

Hoc laudavit Gertrudis uxor ejus, et filii eorum Hugo et Nivardus.

CVIII.

Girardus de Castellione, Eschaloi dominus, ejus filius Milo.

(Ex eadem secunda magna charta, num. 46.)

GIRARDUS DE CASTELLIONE, dedit ecclesie Fonteneti in eleemosynam quidquid infra terminos Puteolifraci habebat. Terminos autem concessit, sicut Hugo de Valle Abonis jam conversus, per obedientiam abbatis Willermi, et concessionem Teobaudi de Saliva divisit. Insuper monachis prædictæ ecclesie, omnem de propria eorum terra guirpivit decimam, quod nunquam scilicet ab eis decimam de eorum terra, vel ab alio apud Puteolum acciperet. Testes sunt, Hugo dux Burgundiæ, Odo ejusdem ducis filius, Varnerius de Sumberrun, Rainerius de

Rochia, Joannes de Quintiaco, Rainaldus dominus Grancei, etc.

Postea autem, quia querela orta fuit inter homines Eschaloi **549** et monachos de terminis Eschaloi et Puteoli; et inter Girardum et monachos, de communitate Bergerecarum; hoc modo pacificata est res, in presentia domini Odonis filii ducis, etc. Testes sunt abbates, Bernardus Clarevallensis, Constantinus Ungiacensis, Odo filius ducis, etc.

Deinde utriusque territorii metæ Constantini Ungiacensis abbatis arbitrio vel fixæ, vel designatæ sunt. Huic rei interfuerunt dominus Robertus filius ducis, post factus Eduensis episcopus, magister Robertus tunc clericus ejus, Girardus de Castellione tunc Eschaloi dominus, Lebaudus Ordeum, miles, etc. Hæc omnia concessit et laudavit Milo filius Girardi de Castellione, sicut pater ejus fecerat, et habuit de beneficio Fonteneti xx solidos.

Hujus concessionis sunt testes dominus Godeфридus Lingonensis episcopus, Pontius ejus archidiaconus, Valterius Trecensis canonicus, Milo Lisiniarum decanus, Vido comes Barri, Thomas miles ejus, Rainerius de Rochia, Matthæus de Castellione, Rainerius de Pultariis, Lebaudus Ordeum, Gislebertus de Tullione.

CIX.

Andreas dominus Montisbarri, pater ejus Bernardus, avus Rainardus.

(Ex autographo Fontenetensi.)

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti. Amen. Ego GODEFRIDUS Dei gratia Lingonensis episcopus, tam presentibus quam futuris notifico Andreæ Montisbarri dominum, filium Bernardi filii Rainardi, **550** in presentia nostri recognovisse dona et concessionem, quas in eleemosynam abbatie Fonteneti contulerat. Sunt autem hæc, tota videlicet pars illa nemoris Segestri, quæ est ad sinistram viæ quæ a planis ejusdem nemoris Naellam tendit, sicut lapideæ metæ inibi positæ designant. Divisio quoque terrarum inter Fontanas et Segestrum, sicut facta jam dudum fuerat in presentia comitissæ, amite ejusdem Andreæ, ubi et lapideæ metæ positæ sunt, quidquid etiam proprii habebat jam dictus Andreas

intra fines Paaneti, nominatimque Tuschia. Et concessit acquirendum, sive eleemosyna, sive pecunia ab hominibus ad se pertinentibus qui aliquid juris ibidem habebant, quidquid possent Fontenetenses. Concessit etiam eisdem quidquid habebant ab Oberto de Til, quod ad se pertinebat. Concessit nihilominus ipsis quidquid de casamentis habebant suis, et quidquid acquirere possent seu eleemosyna, seu pecunia, simul et totius terræ suæ omnes asentias, tam in nemore quam in plano, et ut aliqua de eis nominentur, nemus ad ædificandum, ad arandum, ad pastionem porcorum, cæterorumque animalium pascuam, excepto quod nemus Jaliaci non poterunt essartare ad agricolandum, cæteros vero usus inibi habebunt; in terris quoque, et agriculturam, et

omnibus animalibus pascuam; in aquis etiam piscaturam, propter forestam quæ est inter molendinum Pepini et molendinum Sancti Joannis; postremo quidquid avus suus Rainardus et pater suus Bernardus prædictæ Fonteneti abbatiæ dederant et concesserant, sicut in chartis eorum continebatur, et ipse similiter Andreas concessit. Hæc igitur **551** omnia confirmantes, et proprii sigilli impressione communiens, Dei et nostra auctoritate interdiciamus ne quis super his Fontenetensibus aliquam injuriam inferre præsumat. Quod si quis præsumperit, anathematis gladio eum percussimus, donec eisdem ipsis congrue satisfaciatur.

CX.

Andreas Montisbarri dominus.

(Ex tabulario Fontenetensi.)

Ego HENRICUS, Dei gratia Eduensis episcopus, tam presentibus quam futuris notum facio quod Rogerius de Sinemuro, laudante Pontia uxore sua, concessit ecclesiæ Fonteneti, in manu dilecti fratris nostri Arnaudi abbatis, totum integraliter chasamentum quod Richardus de Curterabodi ab ipso tenebat in finibus Fraxini, quod idem Richardus ecclesiæ Fonteneti dederat. Retinuit autem idem Rogerius tantummodo homines qui de eodem chasamento erant, et habuit beneficio Ecclesiæ decem libras.

Actum est hoc per manum Andreæ Montisbarri domini, quem Rogerius fidejussorem dedit Ecclesiæ quod hoc donum firmiter servaret.

Testes hujus doni sunt Andreas Montisbarri dominus, Simon de Curtengi, Teobaudus prior Fonteneti, Willermus de Scalleus, Willermus cellarius, Hugo de Curterabodi, monachi Fontenetenses.

552 CXI.

Andreas Montisbarri dominus.

(Ex tabulario Fontenetensi.)

Ego ANDREAS Montisbarri dominus testificor scire volentibus quod Viardus de Seneveio, et Joannes frater ejus et Reinerius de Chandoisel dederunt ecclesiæ Fontenetensi totam terram arabilem quam habebant a Fonteneto usque Marineium, etc., coram me et domino meo Anserico Montisregii et Anserico Juvene, Hugone quoque de Nigellis et Bernardo Nariodi, et Andrea de Fontanis, etc.

(Item ex autographo Fontenetensi.)

Ego GODEFRIDUS, Dei gratia præsul Lingonensis, tam posteris quam modernis notifico quod Milo de Molismis Gothefridi filius concessit monachis Fonteneti assentias silvæ quæ Prateæ dicitur, in finibus Fontanarum, in omnes eorum usus, etc.

Actum Montebbarri publice, in manu Arnaudi abbatis, et per Andreæ Montisbarri domini manum, de cujus casamento locus prænominatus est.

CXII.

Willermus de Sauz, uxor ejus Hermengardis.

(Ex tabulario Fontenetensi.)

Ego HENRICUS, Dei gratia Eduensis episcopus, tam

future quam presentibus notum facio quod Hodierna, uxor Humbaudi de Rubeomonte dedit in eleemosynam Fontenetensi ecclesiæ, in manu Arnaudi **553** abbatis, pro anima sua et mariti sui, quidquid habebat in piscatura de Curcellis, quæ de capite suo erat, laudante Renardo domino Rubeimontis, de cujus feodo erat. Quod quidem Osmundus filius prædictæ Hodiernæ contradicere voluit. Sed certum est quod legitimam eleemosynam facere poterat mater ejus de terra quæ de capite suo erat, et sine assensu ipsius.

Testes sunt Willermus de Sauz, et Hermengardis uxor ejus, Saissa uxor Gisleberti de Grisini, etc.

CXIII.

Bernardus de Montebbarro, Espissie dominus, filius Helvydis. 1210.

(Ex tabulario Fontenetensi.)

Ego Bernardus de Montebbarro, Espissie dominus, omnibus notum facio presentibus et futuris quod piæ memoriæ Helvydis mater mea in obitu suo dedit in puram eleemosynam ecclesiæ et fratribus Fonteneti x sextarios bladi, medietatem frumenti et medietatem avenæ, ad mensuram Espissie singulis annis in tertiis de Corseinz circa festum sancti Remigii capiendos. Dedit etiam jamdictæ ecclesiæ fratribus viginti solidos censuales, scilicet in terra de Vasseio, et in terra de capite suo, ad jam dictum festum sancti Remigii annuatim persolvendos. Hanc autem eleemosynam venerabilis matris meæ laudavi et concessi supradictis fratribus Fonteneti, et in perpetuam memoriam, presentis paginulæ sigillum meum apposui, anno Incarnationis Dominicæ 1210.

CXIV.

Andreas, dominus Espissie, Bernardi filius, frater Guidonis canonici Lingonensis. 1213.

(Ex tabulario Fontenetensi.)

554 G. Eduensis, W. Lingonensis, et W. Autisiodorensis, Dei gratia episcopi, omnibus presentes litteras inspecturis, salutem in Domino.

Noverint universi presentes pariter et futuri quod, cum inter abbatem et monachos Fonteneti ex una parte, et nobilem virum Andream dominum Espissie ex altera, controversia verteretur super hominibus, possessionibus et terris apud Marniam existentibus, quæ nobilis mulier Hyla de Monte Sancti Joannis, et Joannes filius ejusdem, in perpetuam eleemosynam domui Fonteneti dederant et concesserant: quæ etiam a bonæ memoriæ Bernardo patre ejusdem Andreæ, abbas et monachi dicebant occupata fuisse; et præterea super trecentis marcis argenti, quas prædicti abbas et monachi a præfato Bernardo sæpe dicti Andreæ patre legatas fuisse asserebant. Tandem nobis presentibus et nobilibus viris Odone duce Burgundiæ et Guidone de Donipetra, et multiis aliis, in hanc compositionis formam venerunt quod de trecentis marcis superius nominatis abbas et monachi memorati medietatem habeant; reliquam vero medietatem Andreas

supradictus. De rebus vero apud Marmaniam existentibus de quibus erat controversia, ita fuit statutum quod Guido frater Andreæ, canonicus Lingonensis, res illas tenebit, quandiu vixerit, et post mortem ipsius Guidonis, ad Ecclesiam Fonteneti libere et absque omni contradictione **555** revertentur. Tenebit autem res illas Guido præfatus, nomine Ecclesiæ, ab Ecclesia Fonteneti.

Actum anno Gratie millesimo ducesimo decimo tertio, mense Octobri.

(Eodem anno et mense, hæc ipsa Odo dux Burgundiæ proprio diplomate, iisdem verbis confirmavit.)

CXV.

Guido canonicus, filius Bernardi domini de Spissia. 1220.

(Ex tabulario Fontenetensi.)

Ego Hugo, Dei gratia Lingonensis episcopus, notum facimus presentibus et futuris quod Guido filius domini Bernardi de Spissia, canonicus Lingonensis et Antisiodorensis, in præsentia nostra constitutus, concessit et quitavit ecclesiæ et fratribus Fonteneti quidquid habebat apud Marniam, tam in hominibus quam in terris, et redditibus et in omnibus aliis, pro decem et octo libris Pruviniensium, de quibus prædicti fratres Fonteneti tenentur reddere prædicto Guidoni x libras ad nundinas Barri, et ad nundinas Treucarum circa festum sancti Remigii, viii libras. Quod ut totum ratum habeatur, ad petitionem ipsius Guidonis et fratrum Fonteneti, præsens scriptum sigilli nostri munimine roboravimus.

Actum anno Dominicæ Incarnationis millesimo ducesimo vicesimo.

556 CXVI.

Odo de Yssodun comes Grinionis: uxor ejus Matildis filia Raimundi, qui Hugonis II Burgundiæ ducis filius, Henrici porro Eduensis episcopi frater fuit. 1165.

(Ex tabulario Fontenetensi.)

Ego Henricus, Dei gratia Eduensis episcopus, presentibus et futuris notifico querelam quam adversus Ecclesiam Fonteneti movebat Odo de Yssodun comes Grinionis de eleemosyna fratris mei Raimundi, in præsentia nostra sic fuisse terminatam. Concesserat prædictus Raimundus fratribus Fonteneti pro anima sua et antecessorum suorum quidquid ejus chasati de dominio Grinionis eis darent pro eleemosyna de chasamento suo; sic tamen ut chasatum non perderet. Postea super hoc movit querelam Odo de Yssodun, ad quem devenerat terra Grinionis, ex parte Mathildis conjugis suæ, filię Raimundi. Unde utraque pars, Odo vide-

(91) Alia complura exstant Mathildis Grinionis comitissæ diplomata apud Fontenetenses, data ad annos Christi 1195 et 1196. Cum autem Duchesnius in ducibus Burgundiæ et Sammarthani in regia Genealogia, libro xxxviii, scite affirmet ex Roberto de Monte, ex Chronico Antisiodorensi aliisque bonæ notæ scriptoribus, quadrigam fuisse hanc Ma-

thildem, adeo ut per illos triginta annos, qui inter 1165 et 1195 fluxere, quatuor maritis adhererit, primum Odoni de Yssodun, deinde Guidoni comiti Nivernensi, postmodum Petro Philippi Flandriæ comitis fratri, et denique Roberto Drocensi, vel hinc opinari licet illam, tot expertam fortunæ varietates, Grinionem se tandem ad primos thal-

licet, et monachi ante me conveniunt. Recognitum est, et legitimorum virorum irrefragabili testimonio comprobatum, hoc donum fecisse fratrem meum Raimundum, priusquam prædictæ puellæ matrem duxisset uxorem, etc. Huic tam perspicuæ veritati prædictus Odo nolens amplius contraire, guerpivit in manu Hugonis Fontenetensis abbatis omnem querelam, quam moverat adversus Fontenetensem ecclesiam, et eleemosynam tam legitime factam, ratam concessit, etc. Hæc omnia laudavit Mathildis conjux ejus: unde testes sunt, Abraham abbas de Pratea, etc.

Actum est hoc apud Saigniacum xvii Kalendas Maii, et in crastino recognitum et confirmatum in **557** capitulo Fonteneti, anno ab Incarnatione Domini millesimo centesimo sexagesimo quinto.

CXVII.

Mathildis comitissa Grinionis, Raimundi comitis filia. 1196.

(Ex autographo Fontenetensi.)

Ego Mathildis comitissa Grinionis notum facio omnibus, tam futuris quam presentibus, quod omnia dona et eleemosynas, quas pater meus Raimundus comes dedit et concessit ecclesiæ et fratribus Fonteneti, laudavi et concessi. Et concordiam quæ facta fuit inter patrem meum Raimundum, et homines de Estalenta, et jam dictos Fonteneti fratres, certa ratione perquisivi; et in rei veritate percepi, quod ipse pater meus metas lapideas inter homines de Estalenta et præfatos fratres posuerit, ne supradicti homines, vel animalia eorum, nec etiam porci, metas ab ipso positas ullatenus transgrederentur. Cujus exemplum ego secuta, volo et præcipio ut firmiter ab omnibus in posterum teneatur. Assentias quoque Mortuæaquæ, quas pater meus eis concessit ad pecora sua adaquanda, et ego in perpetuum concedo. Dedi etiam eis piscaturam stagni mei de Estalenta, in vita mea, tantummodo duobus diebus ac noctibus, ante Dominicam in Ramis Palmarum; et post mortem meam, duobus diebus ac noctibus perpetuo, ad procuracionem anniversarii mei.

Hujus rei sunt testes Hubertus abbas Fonteneti, et totus ejusdem loci conventus, Odo archiepiscopus Tullionis, **558** Oliverius de Grinione, Mathæus de Estez, Pontius de Chaace, et Milo frater ter ejus, Rainerius de Sancta Columba, Teobaudus præpositus Montisbarri, et multi alii.

Quod totum ut ratum habeatur in perpetuum, sigilli mei impressione confirmavi, anno ab Incarnatione Domini millesimo centesimo nonagesimo sexto (91).

thildem, adeo ut per illos triginta annos, qui inter 1165 et 1195 fluxere, quatuor maritis adhererit, primum Odoni de Yssodun, deinde Guidoni comiti Nivernensi, postmodum Petro Philippi Flandriæ comitis fratri, et denique Roberto Drocensi, vel hinc opinari licet illam, tot expertam fortunæ varietates, Grinionem se tandem ad primos thal-

CXVIII.

Mathildis comitissa Grinionis. Odo comes Grinionis (92). 1196.

(Ex tabulario Fontenetensi.)

Notum sit presentibus et futuris quod ego Mathildis comitissa Grinionis donavi ecclesie Fonteneti, pro remedio anime mee, vineam quamdam quam ab Erardo in vadimonium pro ix libris Disionensium acceperam, 559 que sita est in parochia Saigniaci, tali pacto, quod ex fructu vinee missarum officia celebrabuntur: quod si quid residui fuerit inde tela emetur unde corporalia fient. Concessi insuper ut prefatam vineam liceat eisdem fratribus quoquo modo potuerint, acquirere. Promiserunt etiam mihi predictae Ecclesie abbas et

Odo II, dux Burgundie.

Hugo III, dux Burgundie.

Hugo II dux Burgundie.

RAIMUNDUS comes Grinionis.

MATHILDIS comitissa Grinionis, uxor Odonis de Yssodun.

Odo de Yssodun junior, comes Grinionis. UXOR ALAYS Montisbarri domina.

RADULPHUS Odonis patris haeres, ducta Margareta seu Sybilla de Courtenay moritur improlis: ejusque parochie ad Burgundie ducem dominium revertuntur.

590 Erat igitur Odo filius Mathildis, quem, anno 1196, cum illa comitem Grinionis nuncupatum vides, secundus hujus nominis inter comites Grinionis, tertius vero inter Toparchas Yssodunenses, cujus et conjugis Alaydis exstare ad annum 1190, privilegia Yssodunensibus collata, asserit Duchesnius in hac Mathilde, Raimundi filia, Hugonis II, ducis nepte. Et Alaydem opinor Andree Montisbarri domini fuisse filiam, qui ducta Helvide Espissie domina, Bernardo filio Espissiam maternam dotem, Alaydii filie Montebarrum dedit. Quamdam enim e Montisbarri familia puellam, comitis Grinionensis filio desponsatam esse, notavit auctor Tabulae genealogice Fontenetensis, cui licet in aliis multis parum accurato, in hoc tamen fidem non negaverim, cum certum mihi sit ex antiquis Fonteneti tabulis Bernardum Andree et Helvidis filium, tantum Espissie domini, non etiam domini Montisbarri titulum usurpasse.

Atque hinc deprehendere mihi videor, qua via et Grinio et Monsbarrus ad ducum dominium devenierint. Nempe per obitum Radulphi improlis, de quo Albericus in Chronico, 561 qui Montebarrum possederat ex Alaydis matris hereditate, Grinionem ex Mathilde avia, nepte Hugonis II Burgundie ducis: qui dux, ut constat (num. 105) ex secunda magna charta Fontenetensi, numero 11, Grinionensi etiam comitatu potitus fuerat post Helirannum Fergannum (num. 199), cujus mentio

nos recepisse, atque ibi solo Grinionensis comitisse titulo contentam, quod vite reliquum fuit pie exegisse.

(92) Quem hic legis Odonem comitem Grinionis, cave, mi lector, eundem ipsum existimes quem anno 1165 Mathildis hujus maritum prius vidisti. Soluta enim erat Mathildis hoc anno 1196, post

A monachi, quod si memorata vinea redempta fuerit, percepta redemptio tali deputabitur edificio, quod sicut supra conductum est, in jam dicta ecclesia divina celebrabuntur. Hec omnia, et universa de quibus investiti erant fratres Fontenetenses, die quo haec acta sunt laudavit et concessit Odo comes Grinionis.

Hujus rei testes sunt Odo archipresbyter Tullionis, Oliverius de Grinione, Rennerius de sancta Columba, Josbertus de Masiaco, Galanus praepositus.

Ut autem hoc totum in perpetuum ratum habeatur, ego Mathildis comitissa Grinionis presentem paginam sigillo meo roboravi.

Actum anno Verbi Incarnati 1196.

Hugo II dux Burgundie.

RAIMUNDUS comes Grinionis.

MATHILDIS comitissa Grinionis, uxor Odonis de Yssodun.

Odo de Yssodun junior, comes Grinionis. UXOR ALAYS Montisbarri domina.

RADULPHUS Odonis patris haeres, ducta Margareta seu Sybilla de Courtenay moritur improlis: ejusque parochie ad Burgundie ducem dominium revertuntur.

B in priore magna charta numero 43. Et hic Fergannus comes, cuidam filiae Rainardi Montisbarri domini fuisse videtur matrimonio junctus, ut vere Andreas Bernardi filius, Rainardi nepos, amitam comitissam, in Godefridi Lingonensis episcopi tabulis habuisse referatur (num. 109.)

CXIX.

Oliverius de Grinione, uxor ejus Floria, filii Pontius et Hugo. 1191.

(Ex tabulario Fontenensi.)

Ego GAUTERIUS, Dei gratia Eduensis episcopus, notum facio presentibus et futuris quod Oliverius de Grinione laudavit et concessit Deo et fratribus Fontenetensis ecclesie omnes elemosynas quas pater suus et fratres sui eidem ecclesie fecerant; simul et terram que dicitur Mont Arlant, in bosco et in plano, etc. Hec omnia laudavit Floria uxor Oliverii, cum duobus filiis suis Pontio et Hugone, etc.

Inter testes Josbertus abbas Fontenetensis.

Anno ab Incarnatione Domini 1191.

CXX.

Galterus miles de Montebarru, uxor Emengardis, cujus frater Odet, mater Gilla, Gille liberi Simon, Maria et Aaliz. 1215.

(Ex tabulario Fontenetensi.)

Ego Galterius Dei gratia Eduensis episcopus, universis presentem paginam inspecturis notum facio

quartas nuptias, primusque ejus maritus Odo de Yssodun anno 1177, vivere jam desiderat, si fides Chronico Roberti de Monte; et ejus filium atque haeredem cognominem dux Burgundie, quia cognatus ejus erat, furtim abstulerat. Cognatum dixit Robertus in secundo et tertio gradu consanguineum; quod videre est in hoc schemate.

mus 562 quod Galterius miles de Montebarru dedit Deo et ecclesie Sanctae Mariae Fonteneti, pro remedio anime suae et antecessorum suorum, in perpetuam donationem, omnia quaecunque juris habebat in foresta que est super eandem abbatiam, et quidquid juris habebat in territorio ejusdem forestae, usque ad magnum chimum quod ducit ad Sanctum Jacobum. Recognovit etiam idem Galterius quod nullus hominum suorum, neque aliorum aliquis usuarium debet habere in memorata superius foresta. Hanc autem elemosynam laudavit et approbavit bona fide uxor ipsius Galterii Emengardis, cum fratre suo Odet, de quorum capite erat, et mater ipsius Emengardis, Gilla nomine, et filius ejus Simon cum sororibus suis Maria et Aaliz. Quod totum ut ratum sit et firmum manere valeat in perpetuum, ad petitionem memorati Galterii, et uxoris suae et Odonis fratris ejusdem uxoris, presentem paginam sigillo nostro jussimus roborari.

Actum est hoc anno ab Incarnatione Domini millesimo ducentesimo quintodecimo.

CXXI.

Excerpta ex aliis tabulis abbatie Fonteneti.

(Ex secunda magna charta, quae constat numeris 47, et terminatur in privilegio Godefridi Lingonensis episcopi sine temporis nota.)

Num. 13. Girardus de Eschaloio, sororius Girardi canonici, laudante uxore sua Rotrude, dedit ecclesie Fonteneti quidquid habebat apud Puteolum 563 francum et apud Vallem Abonis.

Num. 23. Ebrardus de Villenis dedit ecclesie Fonteneti in elemosynam, quidquid habebat a Saigniaci, in territorio Flaciaci et Saignisel. Inter testes Henrici de Montebarru.

Hujus magnae chartae variis locis, decies minimum inter testes occurrit Rainerius de Rochia.

Galo filius Nariodi de Montebarru.

Num. 29. Mauvaslet de Montebarru. Hugo filius ejus. Robertus de Montebarru, frater Odonis Campaniensis inter testes, numero 37; Girardus de Castellione, Simon de Castellione, Mattheus de Castellione.

(Ex autographis)

Ad annum 1174. Hugo Peccatum de Til dedit in elemosynam fratribus Fonteneti, quartam partem in bosco et in plano, etc.

Andreas dominus Espissie; frater ejus Bernardus domicellus, dominus de Vi, anno 1232.

Frequens mentio villarum de Fontanis in pago Duismiensi, et de Fontanis siccis.

Anno 1202, Girardus li Broz de Asneriis et Margarita uxor ejus dant aliquid monasterio Fonteneti. Octobri 1273. Alexander de Monteacuto, meminit Emeingiardis, dictae Blanchae, quondam domine Sombernionis et d'Estez, tunc defunctae.

(Ex duobus tabulariis.)

Stephano Eduensi episcopo, G. Molismensis abbas concedit locum, in quo frater Martinus eremita morabatur, ut ibi fiat abbatia fratrum regula-

rium, juxta 564 institutionem S. Benedicti viventium.

Tempore Henrici Eduensis episcopi, et in ejus tabulis, aliquoties testis Andreas Montisbarri dominus, et Calo de Grinione.

In tabulis Stephani Eduensis episcopi, 1174, testis inter alios Brocardus de Montebarru.

Odo de Marmania, filius Bartholomaei Castellionis, et Elizabeth, in charta Gauterii Lingonensis episcopi, Bernardus de Espessa, 1196, testis.

Gauterii Eduensis episcopi tabulis, de dono Pontii de Chaeceio, et Milionis fratris ejus, anno 1198, subscribunt dominus Bernardus de Montebarru et Rainerius de Saigniaci, milites.

In charta Stephani Eduensis et Galteri Lingonensis episcoporum, 1173, mentio Bernardi Nariodi.

Anno 1202 in charta Gauterii Eduensis episcopi, super donis Rainardi militis de Curcellis, inter testes, Bernardus dominus de Spissa.

Simeon de Montebarru miles, 1209, in tabulis Haymonis archidiaconi Flaviniacensis.

Anno 1198, testis inter alios Bernardus de Montebarru, in charta Gauterii Eduensis episcopi, de concordia inter Fontenetenses et Ungiacenses super quibusdam memoribus.

Nicholes de Mombard, chevalier, en juin, 1277.

Hugo de Montebarru, in charta Humberti Eduensis episcopi, tempore Vilelmi Fontenetensis abbat.

Mense Augusto anni 1282, Huo de Saigneyo miles de consensu Mariae uxoris suae, vendit quamdam vineam suam abbati et conventui Fontenetensi.

565 Aaliz ducissa Burgundie litem diruit inter Fontenetenses et Arnulphum, militem de Eschalo, super quibusdam usagiis et pasturis.

In tabulis Aalydis ducissae, 1227, mense Augusto, mentio domini Girardi de Sauz; secundum cujus porgivationem, metae quaedam constituuntur inter Eschalo, Estalante, et Poiseus, arbitrio Gervasii, capellani de Estalante.

CXXII.

Joannes miles de Montebarru, filius Beatricis. 1239.

(Ex tabulario Fontenetensi.)

Ego Hugo dux Burgundie notum facio universis presentes litteras inspecturis, quod Joannes miles de Montebarru, in mea presentia constitutus, recognovit se dedisse in perpetuam elemosynam, ecclesie Beatae Mariae Fonteneti, Richardum hominem suum de Marmenia, cum omnibus haereditibus suis et tenementis. Dedit insuper dictae ecclesiae dictus Joannes sex jornellos terrae, sitos super viam quae est ante domum conversarum de Marmenia. Laudavit autem prefatus Joannes elemosynam, quam fecit domina Beatrix mater sua saepedictae ecclesiae Fonteneti, de duobus sextariis frumenti, et uno modio vini: quae dicta Ecclesia Fonteneti, percipiet singulis annis, in decima